

תפארת רפאל

מיסודו של הראשון לציון מרן רבנו עובדיה יוסף זצוק"ל

עלון תורה והלכה לכל בני המשפחה

יוצא לאור ע"י תלמוד תורה ומפעלי חסד
"תפארת רפאל" **"עטרת שרה"**
ע"ש רבי רפאל זביחי בן פינחס זצ"ל ע"ש מו' שרה זביחי בת דינה ע"ה
נוסדו בשנת תשכ"ז (1967) בתל אביב

פְּרָשְׁת: וַיִּרְא

עֲלוֹן מִס': 1,876 | תשפ"ב

ליקט וערך: הרב רפאל זביחי שליט"א
רב בק"ק "תפארת רפאל" תל-אביב

העלון נוסד בשנת תשמ"ה (1985)
בידי הרב שלמה זביחי שליט"א

קִיבֵּלֶת, יֵתֵן גַּם לְאַחֵרִים!

נערה למדה בסמינר לבנות "אור החיים" בבני ברק. מן המצטיינות הייתה, בעלת מידות טובות, נימוסין והליכות, יראת שמיים והקפדה במצוות, כפי שמתחנכים שם לתפארת. כשעמדה לסיים חוק לימודיה, הוצע לה להישאר שנה נוספת כמדריכה. אבל היא לא תוכנית אחרות, להמשיך לימודים ותחילת עבודה. כבר טווחת את העתיד במחשבתה, ולפיכך השיבה להצעה בשלילה. **ערב אחד** ישבה בחדרה ושקעה על שיעוריה, וחברה באה ואמרה: "הרב פרדו קורא לך". **הצדיק הרב משה פרדו זצ"ל, מייסד "אור החיים" ומנהלו**, נערץ היה על כל התלמידות. אמרה הנערה: "אני מסיימת את השיעורים, ואכנס למשרדו". כעבור כמה דקות באה חברת אחרת: "הרב פרדו בחוץ, הוא קורא לך". נרעשה הנערה: המנהל בחוץ, והיא הניחה לו לחכות! מיהרה לצאת, ומצאתו עומד במסדרון. פתחה בהתנצלות נבוכה, אבל הוא חייד את חיוכו הטוב והניף ידו בביטול, לא כדאי להתייחס לכך, "בתי, באתי כדי לומר לך דבר אחד: **קִיבֵּלֶת, יֵתֵן גַּם לְאַחֵרִים**, ערב טוב". והוא פנה והלך. מובן, שקיבלה על עצמה את ההדרכה.

איזה משפט נפלא: "קִיבֵּלֶת - תני גם לאחרים". האנטי תזה, התשליל של אנשי סדום ועמורה עליהם נקרא בפרשתנו: "תנו רבנו, אנשי סדום לא נתגאו אלא בשביל טובה שהשפיע להם הקדוש ברוך הוא. ומה כתיב בהם: **אַרְצָא מִמֶּנָּה יֵצֵא לָחֶם - וְתַחֲתֵיהָ נִהְפָּךְ כְּמוֹ אֵשׁ. מִקוּם סַפִּיר אֲבִינִיהָ, וְעַפְרַת זָהָב לוֹ (איוב כח, ה) אמרו: וכי מאחר שארצנו ממנה יצא לחם, ועפרות זהב לנו, למה לנו עוברי דרכים, שאינם באים אלינו אלא לחסרנו ממוננו. בואו ונשכח תורת רגל מארצנו!" (סנהדרין קט.). זו השקפה סדומית, שבעטיה איבדו את עולמם, את רכושם וחייהם כאחד!**

יהודי מתחנך לתת, להעניק, קִיבֵּלֶת יבול? תן! תן ביכורים, חלה, תרומה גדולה, מעשר, תרומת מעשר, מעשר שני, מעשר עני. תשמח ביכולת לתת, בזכות לתת: **"וַיָּבֵא הַלֵּוִי כִּי אֵין לוֹ חֶלֶק וְנַחֲלָה עִמָּךְ וְהִגֵּר וְהִיתוּם וְהֵאֱלַמְנָה אִשְׁר בְּשַׁעֲרֶיךָ וְאָכְלוּ וְשָׂבְעוּ לְמַעַן יִבְרַכְךָ ה' אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה"** (דברים יד, כט). יתן לך עוד ועוד כדי שתוכל לתת עוד ועוד!

הז"ל מספרים, שכאשר היה מגיע רוכל לסדום, היה כל אחד ניגש ונטל ממנו פריט קטנטן, שן של שום, גרגר שומשום, וכך חוסלה כל הסחורה מבלי שירוויח פרוטה, עוד הפסיד את הקרן. זה לא היה עושק לשמו, סתם רישעות. היה כאן רעיון מבריק. כאילו הסבירו לאותו רוכל מסכן: אל תכעס עלינו, תבין אותנו. כפי שאתה זועק חמס על שן של שום, על שום דבר, משום שזה נוטל גרגר והוא נוטל גרגר והכל מתחסל, כך פוחדים אנו מעזרה לזולת ופתיחת יד. כי יבוא עני ועוד עני, עוד רוכל ועוד פושט יד, ועושרנו יתפוגג. הסדומיים המסכנים, ליבנו עליהם.

ומעשה היה בנערה שהבחינה בעני מעולף. מזה שלושה ימים שלא בא לפיו דבר, כי הסדומיים שומרי חוק היו, והחוק אסר מתן אוכל לזרים. מה עשתה, הביאה לו אוכל בהחבא, בכד בו יצאה לשאוב מים, ונתפסה. ומספרת הגמרא: טחו את גופה בדבש והעמידוה על החומה, למען יראו וייראו. באו המוני דבורים ועקצוה למוות (סנהדרין קט.). גם זו לא הייתה אכזריות לשמה, גם כאן צפון רעיון חינוכי ברוח סדום: חשבת להיות בעלת חסד, מתוקה מדבש, הא? אבל הדבש מזמין דבורים עוקצות, על כך לא חשבת... מעקיצה אחת לא מתים, נכון. אבל הדבש מזמין נחילי דבורים. ומהם, ומתים! זה מה שעלול לקרות לנו אם נהיה מתוקים מדי, מכניסי אורחים. נאום אנשי סדום.

כמה מנוגד כל זה להכנסת האורחים של אברהם אבינו. לא רק לנכונות שלו להכניס אורחים, לא זו בלבד שלא סגר דלתו, אלא קרע באוהלו ארבעה פתחים, לאותת מכל כיוון! וישב בפתח אוהלו כחום היום, שלא יפסיד עובר אורח, שלא ימלט מעיניו. ויותר מכך: קבע אוהלו בסמוך לסדום. כדי שמי שיגורש משם - ימצא מקום כאן! משום שאם יש מעלימי עין מן הצדקה, אם יש אטומי לב וקפוצי יד, מוכפלת החובה על צאצאיו של אברהם אבי האומה, עמוד החסד, שהוכיח לכל באי עולם **שלא מפסידים ממעשי צדקה וחסד!**

יִאֲקָחָהּ פֶּת-לֶחֶם (יח, ה) - אַקַח"ה ראשי תיבות למפרע: הֵתַר חֲגוּרָה קוּדֵם אֲכִילָה, פֶּת לֶח"ם ראשי תיבות: פֶּן תְּבוֹא לַיָּדִי חוּלֵי מַעֲיִים. כְּמוּבָא בְּמִסְכַּת שַׁבַּת (דף ט) לְהִתִּיר הַחֲגוּרָה קוּדֵם הַאֲכִילָה. (הב"ח)

תַּחַת הַעֵץ וַיֹּאכְלוּ (יח, ח) - "וַיֹּאכְלוּ" אוֹתִיּוֹת "וַיֹּאכְלוּ", שֶׁעָשׂוּ עֲצָמָם כִּאִילוֹ אוֹכְלִים, כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י.

וְהָיָא גַם-הוּא אֲמָרָה אֲחִי הוּא (כ, ה) - לְכַאוּרָה הִיָּה צְרִיךְ לְכַתּוּב: "וְגַם הִיא אֲמָרָה"? אֵלָּא, בְּמִדְרַשׁ בְּרַאשֵׁית רַבָּה דְּרַשׁוּ חוֹז"ל: "וְגַם הִיא" - לְרַבּוֹת אֶת בְּנֵי בֵיתוֹ, לִכֵּן "הִיא" בְּרַאשֵׁי תִיבוֹת מִשְׁמַעוֹ: הִגֵּר, יִשְׁמַעְאֵל, אֲלִיעֶזֶר - בְּנֵי בֵיתָם שֶׁל אַבְרָהָם וְשָׂרָה, שֶׁגַּם הֵם לֹא גִילוּ אֶת סוּדָהּ שֶׁל שָׂרָה. (רַבִּי חַיִּים קֵנִיבֶסְקִי)

וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶלְקִים יְרָאֵה-לוֹ (כב, ח) - "אֶלְקִים יְרָאֵה לוֹ", רַאשֵׁי תִבוֹת אֵיל, רִמּוֹז נִרְמַז לוֹ כִּי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִזְמִין לָהֶם אֵיל וַיִּקְרִיבוּ אוֹתוֹ תַּחַת יִצְחָק.

וַיָּבֵא אַבְרָהָם לֶסֶפֶד לְשָׂרָה וְלִבְנֵתָהּ (כג, ב) - כְּשֶׁשָׂרָה נִפְטְרָה כְּתוּב "וַיָּבֵא אַבְרָהָם לֶסֶפֶד לְשָׂרָה", מִסְבִּיר רַש"י: "מֵהֵיכָן בָּא? מֵהַר הַמּוֹרִיָּה בָּא". זֶה בְּעֵצָם הִיָּה תוֹכְנֵנו שֶׁל הַסֶּפֶד. אַבְרָהָם סִיפֵר שֶׁהוֹלִיךְ אֶת בְּנוֹ לְעַקִּידָה, וְשָׂרָה, אִימּוֹ הִזְקֵנָה שֶׁל הַבֵּן הַיְחִיד, נִתְּנָה אֶת הַסְּכֵמָתָה הַמְּלֵאָה לָכֵךְ. (יִלְקוּט הַדְּרוֹשׁ)

לְעוֹלָם יֵהָא אָדָם זֶהִיר בְּכַבּוּד אֲשֶׁתוֹ, שְׂאִין בְּרַכָּה מְצוּיָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ שֶׁל אָדָם אֵלָּא בְּשִׁבְלֵי אֲשֶׁתוֹ, שְׂנֵאמֵר (יב, טז): "וַיֹּאבְדֵם הַיְטִיב בְּעֵבֹרָה". וְזֶה מֵה שֶׁאֲמַר רַבָּא לְבְנֵי עִירוֹ - כְּבָדוּ אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם כְּדֵי שֶׁתִּתְעַשְׂרוּ. (בְּבֵא מְצִיעָא נְט, א)

הַכִּנְסַת אוֹרְחִים: "עַל-יָדֵי מְצוּוֹת הַכִּנְסַת אוֹרְחִים זֻכִּים לְקַבְּלַת פְּנֵי שְׂכִינָה, כִּי מִי שֶׁמְכַנְּסֵים לְבֵיתוֹ אֲפִילוֹ אוֹרְחִים שְׂאִינִים מֵהוֹגֵגִים וּמְקַבְּלֵים אֶת כּוֹלָם בְּסִבְר פְּנֵים יְפוֹת, מְשִׁיבִים לוֹ מִידָה כִּגְדֵּד מִידָה, וְהוּא זוֹכֵה לְקַבְּלַת פְּנֵי שְׂכִינָה גַם אִם אֵינוֹ רְאוּי לָכֵךְ". (יִשְׁמַח מִשָּׁה) "כְּאִשֶּׁר בָּא אֵלַיךְ אוֹרַח נוֹדֵד, עֲלִיךְ לְהִרְאוֹת לוֹ אֶת מְקוֹם לִינְתוֹ קוּדֵם שֶׁמְגִישִׁים לְפָנָיו אֶת הָאוֹרְחָה, כְּדֵי שֶׁיֵּאֲכַל בְּשִׁלוּהָ" (רַבִּי מִנְחֵם מַעֲנַדֵּל מְקוֹצֵק) "לְפַעֲמִים הַכִּנְסַת-אוֹרְחִים כְּרוּכָה בְּבִטּוֹל תּוֹרָה אוֹ בְּשִׁמְיעַת קֶצֶת לְשׁוֹן הָרַע, וּבְכָל זֹאת אֵין לְהִתְחַשֵּׁב בּוֹזֵה וְצָרִיכִים לְקִיָּים אֶת מְצוּוֹת הַכִּנְסַת-אוֹרְחִים". (הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב)

פַּעַם אַחַת הִלֵּךְ רַבִּי שְׁלוֹם מְקַמִּינָקָה בְּדֶרֶךְ, וְעֵבֵר לֵיד בֵּיתוֹ שֶׁל חוֹכֵר עֲשִׂיר. בִּיקֵשׁ לְהִיכְנֵס אֶל הַבַּיִת, לְהִינַפֵּשׁ מֵעֵט מַעֲמַל הַדֶּרֶךְ. כְּשֶׁנִּפְתַּחַהּ הַדֶּלֶת רָאָה הַחוֹכֵר אֶת הָאוֹרַח וּמִיָּהֵר לְקַפּוֹץ לְתוֹךְ אַרְוֹן וּלְהִסְתַּתֵּר שָׁם. אֲשֶׁתוֹ נִיגְשָׁה לְדַלֵּת וְאָמְרָה: "בְּעֵלֵי אֵינְנוּ בַּבַּיִת". וְאוֹלָם רַבִּי שְׁלוֹם הַבַּחֲיִן בְּקַפִּיצָתוֹ שֶׁל הַחוֹכֵר לְתוֹךְ הָאוֹרֹן, חִיָּךְ וְאָמַר לְמַלּוּיוֹ: "חֲכַמְיֵנו אָמְרוּ כִּי 'גְּדוּלָה הַכִּנְסַת אוֹרְחִים מֵהַקְּבֵלַת פְּנֵי הַשְּׂכִינָה'. עַכְשָׁיו אֲנִי מִבִּין מְדוּעַ. כִּי מִשָּׁה רַבְּנוּ, כְּשֶׁרָאָה אֶת הַשְּׂכִינָה, הִסְתִּיר אֶת פְּנָיו בְּלִבָּד, וְאִילוֹ חוֹכֵר זֶה, כְּשֶׁרָאָה אוֹרַח, הִסְתִּיר אֶת כָּל גּוּפוֹ..."

מוֹשָׁגִים בִּיהוּדָת

חֲשׂוֹן

בַּט"ו בְּחֲשׂוֹן תַּש"י, הַתְּחִיל מְבַצֵּעַ "עַל כְּנֵפֵי נְשִׁירִים" לְהַעֲלֵאת יְהוּדֵי תִימָן. הַמְּבַצֵּעַ כּוֹנֵה כֶּךָ מֵתוֹךְ סֵפֶר שְׁמוֹת יִט, ד: "וְאֶשָּׂא אֶתְכֶם עַל כְּנֵפֵי נְשִׁירִים, וְאָבֵא אֶתְכֶם אֵלַי". הַמְּבַצֵּעַ כּוֹנֵה גַם מְבַצֵּעַ "מְרַבֵּד הַקְּסָמִים" וְכֵן מְבַצֵּעַ "בֵּיאת הַמְּשִׁיחַ". בְּמְבַצֵּעַ הַשְּׁתַּתְּפוֹ מְטוֹסֵי אֵל עַל וְאַלְסָקָה אִירֵלִינְס. עֵלוּ בּו כִּי-50,000 עוֹלִים, רוֹבָם הַמוֹחֵלֵט מִתִּימָן.

בִּי"ח בְּחֲשׂוֹן ה'תִּרְכ"א (1860), הַתְּקִימָה חֲנוּכַת "מְשַׁכְּנֹת שְׂאֲנַנִּים", הַשְּׂכוּנָה הָרֵאשׁוֹנָה מֵחוּץ לְחֻמוֹת הָעִיר הָעִתִּיקָה בִּירוּשָׁלַיִם, שֶׁנִּבְנְתָה בִּיזוּמַת הַפִּילָנְטְרוֹפ הַיְהוּדִי-אַנְגְּלִי מִשָּׁה מוֹנְטִיפּוֹרִי ז"ל.

בִּב' בְּחֲשׂוֹן ה'תִּשְׁמ"ד (1983), נִפְטַר הַמְּקוּבֵּל וְבַעַל הַמוֹפְתִים הָרַב מְרַדְכֵי שְׂרַעְבֵי זצ"ל, מְגַדּוּלֵי רַבְנֵי עוֹלֵי תִימָן, מִיִּסַּד וְרָאשׁ יִשִּׁיבַת הַמְּקוּבָּלִים "נְהַר שְׁלוֹם" בִּירוּשָׁלַיִם.

סִפּוּר הַשְּׁבוּעַ

גְּדוּלַת הַשְּׁלוֹם?

מִסּוּפֵר עַל יְהוּדֵי שְׂעַבַּד בְּנֵית-מְטַבְּחִים (מְקוֹם בּו שׁוֹחֲטִים בְּהִמּוֹת לְבָשָׁר), כָּל בּוֹקֵר בְּכַנִּיסָתוֹ לְמְקוֹם הָעֵבֹדָה וּבְעֵרֵב עֵת יֵצֵא מֵהַמְּפַעַל, הוּא פָּנָה לְשׁוֹמֵר וּבַחֲיוֹךְ מִלֵּא בְּרֶךְ: "שְׁלוֹם וּבּוֹקֵר טוֹב", "שְׁלוֹם וְעֵרֵב טוֹב". דְּבַר אַחַד הוּא לֹא יָדַע שְׂאוֹתוֹ שׁוֹמֵר כָּל כֶּךָ מֵתַרְגֵּשׁ מִזֶּה שֶׁרָק אַחַד מִתִּיחֵס לְנוֹכַחְתּוֹ בְּכָל בּוֹקֵר עַד שֶׁהוּא הִיָּה מַחֲכָה בְּכִלְיוֹן עֵינָיִים לְבוֹאוֹ וַיִּצְיָאוּ... וְהִנֵּה יוֹם אַחַד בְּסִיּוּם הָעֵבֹדָה, הַשׁוֹמֵר מַחֲכָה וּמַחֲכָה וְכָל הָעוֹבְדִים כִּבְר יֵצְאוּ וְאֵין זָכַר לְאִישׁ וּבְרַכְתּוֹ, לְאַחַר שֶׁהוּא רָאָה שֶׁהוּא לֹא יוֹצֵא חֶשֶׁב בְּלִיבוֹ שֶׁבִּטְחָה הוּא כִּבְר יֵצֵא וּפְשׁוּט לֹא שָׁם לָב, אֲבָל מְכִיּוֹן שֶׁהוּא יָדַע שְׂאֵף פַּעַם לֹא קָרָה שֶׁהוּא יֵצֵא בְּלֹא לּוֹמַר לוֹ: "שְׁלוֹם וְעֵרֵב טוֹב", יָדַע שֶׁמִּשּׁוּם מָה הוּא מֵתַעַכֵּב בְּמַפְעַל, וְנִכְנַס לְבִדּוּק מָה פֶּשֶׁר הַדְּבַר. כְּשֶׁנִּכְנַס לְמַפְעַל הוּא שׁוֹמַע זַעְקוֹת עוֹזְרָה מֵתוֹךְ הַמְּקַפְּיָאִים שֶׁל הַמְּפַעַל, לְפַתַּע הַבֵּין מָה קָרָה, אוֹתוֹ אָדָם נִתְקַע בְּאַחַד הַמְּקַפְּיָאִים וַיִּשֵׁר רֵץ לְעוֹזְרָתוֹ וְהִצִּיל אוֹתוֹ מִקִּיפּוֹן וּלְמַעֲשֵׂה בְּכָךְ הִצִּיל אֶת חַיָּיו...!

יְהוּדֵי עַם מִילָה אַחַת טוֹבָה יְכוּל לְהַפּוֹךְ עוֹלְמוֹת... יְכוּל לְהַחְיֹת בְּנֵי אָדָם... אִם נִקְדִּים כָּל אָדָם בְּבִרְכַת שְׁלוֹם, נוֹכַל לְחַיֹּת חַיִּים מְאוֹשְׂרִים וְשִׂמְחִים יוֹתֵר בַּחֲבֵרָה טוֹבָה וּמְתוֹקְנָת, לְקָרֵב אֶת הַגְּאוּלָּה וְאֶת בְּנֵי בֵּית הַמְּקַדָּשׁ...

יוסיף חֲכָמָה

סְדוּם וְעִמְרָה וְאֵשֶׁת לוֹט

בפרשתנו מסופר על הפיכת סדום ועמורה בגלל חטאתם כי כבדה. לפני ההפיכה היו ערי ככר הירדן מבורכות ופוריות. בבטן האדמה נמצאו מכרות זהב וכשהיו יוצאים לקטוף מפרי השדה בסדום, היו מוצאים זהב תחת השורשים. מרוב גאוותם של אנשי סדום, זנחו את המצוות והרחיקו אורחים מעירם. הם הציפו מים סביב העיר, כדי למנוע כניסה של אורחים וקצצו את האילנות כדי שלא יצמיחו פירות ועופות השמים לא ייהנו מהם. במדרש מובאים סיפורים שונים על רשעותם של אנשי סדום, כגון מי שזורק אבן על חברו ומקזו דמו, צריך המוכה לשלם למכה על טרחתו בהקזת הדם. מי שקיצץ את אוזן חמור חברו, קיבל את החמור עד שתגדל האוזן!...

בעל שפתי כהן הקדמון תלמיד האריז"ל מביא טעם למה נצטוו ליתן מלח על כל אכילה. כי סדום נחרבה בגלל שלא קיימו הכנסת אורחים ומצות צדקה והיתה כולה לגפרית ומלח, ולכן נצטוינו למלוח המאכלים כדי שנזכור להיזהר בהכנסת אורחים. **חז"ל מבארים**, שעפרה של סדום אינה מצמיחה גם במקום אחר, ואם ילקוט אדם עפר מאווירה של סדום וייתן בערוגה אחרת, אינה צומחת. **אשתו של לוט**, שלפי פרקי דרבי אליעזר נקראה בשם עירית, הביטה אחורה בשעת ההפיכה והפכה לנציב מלח. חז"ל תולים את עונשה בקמצנותה בהיותה בסדום, שלא הסכימה לתת מלח לאורחיה ואף פרסמה את דבר ביאת המלאכים לבית לוט. **הרלב"ג והחזקוני מסבירים** על פי פשוטו של מקרא, שאשת לוט הביטה לאחורה וראתה את האדמה שהפכה למלח, ולא שהיא עצמה הפכה לנציב מלח. **רבי יוסף בכור שור מפרש**, שאשת לוט התעכבה ללכת, ולכן כיסה אותה הענן שהתפשט שהיה מלא גפרית ומלח, ולכן הפכה לנציב מלח, דהיינו מצבה שכולה מלאה מלח. **נוסעים קדמונים** ובהם יוסף בן מתתיהו הצביעו על עמוד בהר סדום שהוא נציב המלח של אשת לוט.

יוסיף דעת

תפילת מנחה

מדוע נתייחדה תפילת הצהריים לקוראה "מנחה" יותר מאשר שאר תפילות? -
"ויאמר הנה האש והעצים ואיה השה לעלה" (כב, ז) במסכת ברכות (כו:); מובא שיצחק תיקן את תפילת מנחה, שנאמר (להלן כד, ג): **"ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות ערב"**, ואין שיחה אלא תפילה. מבואר מדברי הגמרא שאת תפילת מנחה תיקן יצחק לפני נישואיו עם רבקה, עי"ש בפסוקים, שרבקה פגשה אותו כשחזר מהשדה. **אולם השל"ה הקדוש** (בראשית פ' וירא תורה אור ד') מביא חידוש שיצחק תיקן את תפילת מנחה כבר בזמן עקידתו. וזה לשונו שם: **"ומצאתי שלכך נקרא תפילת מנחה "מנחה" יותר משאר תפילות, הלא כל שאר תפילות הם מנחה שלוחה לה', אלא שאמר יצחק מה זה יש כאן עולה ולא מנחה סולת (שהרי קורבן עולה חייב בהבאת מנחת סולת), עמד ותיקן תפילה שתהיה במקום מנחה, על כן נקראת זאת התפילה של בין הערבים שתיקן יצחק "מנחה", שתקנה במקום מנחת סולת. ורמז לדבר "ונפש כי תקריב קרבן מנחה לה" (ויקרא ב, א), היינו יצחק שמסר נפשו".**

תמונות גדולי ומאורי ישראל ❧ "והיו עיניך ראות את מוריד" (ישעיהו ל ב')

הרב יהודה צדקה זצ"ל
עם המקובל הרב יצחק כדורי זצ"ל

הרב שלום כהן שליט"א עם הרב יוסף עדס
זצ"ל והרב בן ציון אבא שאול זצ"ל

הראשון לציון מרן רבינו עובדיה יוסף זצ"ל
שוקד ועמל בתורה כדרכו

אימרת השבוע

"ידוע כי מידת הכנסת אורחים מידה עצומה נמשכת ממידת החסד שהיא ממידותיו של הקב"ה." (רבנו בחיי בן אשר)

דין לבישת בגדים וכיסוי הראש

- א.** יזהר להיות צנוע כשלוּבש או פושט את בגדיו, ולא יאמר הנני בחדרי חדרים ומי רואני, כי הקדוש ברוך הוא מלוא כל הארץ כבודו. וכל שדרכו להיות מכוסה ינהג בצניעות שלא יתגלה, מפני כבוד ה'. וימהר לקום בזריזות וללבוש בגדיו. וקטן שהוא בר הבנה יש להרגילו עוד מקטנותו להתלבש בצניעות.
- ב.** יזהר בבגדיו שלא ילבשם באופן שיתגנה בעיני הבריות, שכל מי שאין דעת הבריות נוחה הימנו, אין דעת המקום נוחה הימנו, ואין תפילתו מקובלת לפני ה' ולכן יזהר כשלוּבש הבגד שלא יתהפך הצד הפנימי לחוץ וייראו התפירות. ויש לדקדק בזה אפילו בבגדים שתחת כל המלבושים, דמלבד הענין הנזכר, לבישת בגד הפוך גורם לשכחה. וכן יזהר שלא ינדוף ריח רע מבגדיו, וינהג בכל מעשיו כדרך כל הארץ, ובפרט לומדי תורה יזהרו בזה ביותר, שלא יאמרו עליהם אוי ללומדי תורה שהם מאוסים ומגונים. וכתב הרמב"ם, מלבוש תלמיד חכם מלבוש נאה ונקי, ואסור לו שימצא בבגדו כתם או שמנונית וכיוצא, ולא ילבש לא מלבוש מלכים שהכל מסתכלין בהן, ולא מלבוש עניים שהוא מבזה את לובשיו, אלא בגדים בינונים נאים.
- ג.** כשלוּבש בגדיו [או רוחץ גופו] נכון שיקדים תחלה את הראש, מפני שהראש מלך על כל האיברים, וכן יקדים את הימין, שכן מצינו בכמה מקומות בתורה שימין חשובה אבל בפשיטת הבגדים וכן בחליצת המנעלים, יתחיל לפשוט צד שמאל, ולחלוץ מנעל שמאל, שזה כבודה של הימין.
- ד.** כשנועל את מנעליו ינעל תחילה מנעל ימין, ולא יקשרנו, ואחר כך ינעל מנעל של שמאל ויקשרנו, ויחזור ויקשור של ימין. והטעם שמקדימים לקשור מנעל שמאל תחלה, מפני שלגבי קשירה מצינו שהתורה נתנה חשיבות לשמאל, שקושרין עליה את התפילין. ויש אומרים שהוא כדי להכניע את היצר שהוא בשמאל. ובמנעלים שאין בהם קשירה, ינעל תחלה מנעל ימין ואחר כך של שמאל. וכשחלוץ מנעליו יחלוץ תחלה מנעל של שמאל ואחר כך של ימין. וגם בהתרת שרוכי הנעלים נכון להקדים להתיר את השרוכים של מנעל שמאל, ואחר כך של ימין.
- ה.** אין ללכת ד' אמות בגילוי ראש, ואף אם אינו הולך אסור לשהות שיעור מהלך ד' אמות בגילוי ראש. ויש אומרים שהוא אסור מעיקר הדין, ויש אומרים שאינו אלא ממידת חסידות. ויש שמחלקים בזה בין תלמיד חכם שהוא אסור מעיקר הדין, לבין שאר כל אדם שהוא ממידת חסידות. ואף על פי שהעיקר לדינא שהוא ממידת חסידות, מכל מקום בזמן הזה יש להחמיר בזה יותר, כי כיסוי הראש מעיד על שייכותו למחנה שומרי תורה ומצוות, ולא להיפך ח"ו. ולכן כל מי שהוא ירא שמים צריך להזהר לכסות את ראשו כשהולך ברשות הרבים, שיהיה היכר בין עובד אלקים לאשר לא עבדו, ויש בזה יותר ממידת חסידות. **יש לחנך את הילדים הקטנים ולהרגילם שיהיה ראשם מכוסה בכיסוי ראש.**
- ו.** אסור לברך או להוציא מפיו הזכרת השם בגילוי הראש. ומכל שכן שאסור להתפלל תפילת שמונה עשרה בגילוי הראש. ואם עבר ובירך איזו ברכה בגילוי ראש, בדיעבד יצא ואינו חוזר לברך.
- ז.** מי שמוכרח לשהות בגילוי הראש, כגון בבית משפט של גוים, או בשעה שהוא מסתפר, מותר לו להרהר בדברי תורה. וכן הרוחץ בים והוא בגילוי ראש.

הזמנים לפי לוח "אור החיים" המבוסס על פסקי מרן הגר"ע יוסף זצ"ל

	ירושלים	תל אביב	חיפה	באר שבע
כניסת השבת	5:44	5:41	5:41	5:44
יציאת השבת	6:34	6:31	6:31	6:34
רבינו תם	7:12	7:08	7:09	7:11

עלון השבוע לעילוי נשמת הצדיק

רבי רפאל ברוך טולדנו בן רבי יעקב וחנה זצ"ל
רבה של מקנס במרוקו ומגדולי רבני עולי מרוקו
נפטר ב- י"ח חשוון תשל"א
זכותו תגן עלינו - אמן

פְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעַ

וַיֵּרָא

הַפְטָרָה

"וַאֲשֶׁה אֶחָת"

מַלְכִים ב' ד'

תלמוד תורה לבנים

- שיעורי תורה ויהדות לכנות כולל ובית מדרש
- כנסים תורניים
- קירוב רחוקים
- מכון הוצאת ספרים וחקר כתבי יד
- דאגה לרווחת החיילים כצה"ל
- עזרה לנזקקים
- הדרכה רוחנית לעולים חדשים
- מוקד עולמי לאמירת תהילים
- שבועון תורני

לקבלת העלון בדואר - במייל או לתגובות: refael260@gmail.com

הנצחה לזכר יקירכם ותרומות - נא לשלוח לתלמוד תורה ומפעלי חסד "תנפארת רפאל" המשרד: רח' קפלנסקי 1, קרית שלום, ת.ד. 12015 תל אביב, טל. 1-800-260-260

© כל הזכויות שמורות. ניתן לצלם ולהפיץ במתכונתו ובצורתו בלבד ללא שום שינוי.